

PROJECTE LINGÜÍSTIC (2017-2018)

índex

1.- ÚS i PRESENCIA DE LES LLENGÜES EN L'ENTORN

- 1.1- Situació sociolingüística
- 1.2- Ús de les llengües. Valencià
- 1.3- Programes pluri autoritzats a l'escola
- 1.4- Programes pluri sol·licitats a l'escola

2.- OBJECTIUS LINGÜÍSTICS

3.- ORGANITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ PLURILINGÜE

- 3.1. Incorporació de les llengües d'ensenyament
 - 3.1.1. Cronograma de mínims del Programa Plurilingüe d'ensenyament en valencià. Infantil (PPEV-avançat 1).
 - 3.1.2. Cronograma de mínims del Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià. Primària (PPEV).
 - 3.1.3. Introducció de la lectoescriptura (PPEV).
- 3.2. Actuacions/activitats
 - A- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Valencià L1.
 - B- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Castellà L2.
 - C- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Anglès
- 3.3. Tractament integrat de les llengües
- 3.4. Recursos per a l'aplicació del programa plurilingüe
- 3.5. Planificació de la formació dels mestres
- 3.6. Al tres actuacions en favor del Pla / Programa

4. CRITERIS i PROCEDIMENTS PREVISTOS PER AL DESENVOLUPAMENT DEL PLC

- 4.1.- Calendari

5.- SEGUIMENT i AVALUACIÓ

6.- ASSESSORAMENT PER A L'ELABORACIÓ DEL PLC

7.- NORMATIVA i REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.

ANNEX 1. Orientacions complementàries per a centres que opten per aplicar un PPEC

1. ÚS i PRESENCIA DE LES LLENGÜES EN L'ENTORN

- 1.1.- Diagnosi
- 1.2.- Ús de les llengües. Valencià

GENERAL

Objectius

1. Orientar les actuacions per a fer del valencià l'eina de cohesió i integració a l'escola
2. Dinamitzar l'ús del valencià en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana
3. Fer del centre un referent d'ús del valencià en els àmbits administratiu, de gestió i planificació educativa i d'interacció amb l'entorn

ÀMBIT ADMINISTRATIU

Objectius

4. Utilitzar el valencià en tot allò relacionat amb l'administració educativa i el propi centre.

Actuacions:

ÀMBIT DE GESTIÓ I PLANIFICACIÓ PEDAGÒGICA

Objectius

5. Utilitzar el valencià en tot allò relacionat amb la planificació i gestió pedagògica.

Actuacions:

ÀMBIT D'INTERELACIÓ AMB L'ENTORN SOCIOFAMILIAR DEL CENTRE

Objectius

6. Ús oral i escrit del valencià en situacions de relació amb... (qui siga!)
7. Aplicar estratègies i mesures adequades per aconseguir una acollida de qualitat a les famílies nouvingudes.
8. Fomentar la participació de les famílies en els processos d'aprenentatge i ensenyament.
9. Fomentar actituds de respecte envers totes les llengües i els seus parlants.

Actuacions: ...

CRITERIS D'AVUACIÓ

Elements que s'han d'avaluar en el projecte lingüístic del centre.

1. Grau de compliment dels **objectius** curt termini, de normalització lingüística en els diferents àmbits del centre.
2. Grau d'assoliment de l'ús progressiu del valencià com a llengua de comunicació del centre
3. Activitats i estratègies per tal d'aconseguir la normalització progressiva del centre.
4. Recursos materials dedicats a la manera d'aconseguir la normalització
5. RRHH que donen suport i es fan responsables de l'execució de les activitats per assolir els objectius
6. Espais i àmbits o sectors on s'apliquen la normalització lingüística.
7. Temporalització de les activitats plantejades
8. Resultats assolits del PNL (o de les mesures per la normalització lingüística)
9. Grau en què s'estableixen plans o mesures correctores i de millora
10. Grau en què queden incloses les mesures correctores i/o de millora en la PGA del curs següent.
11. Grau en què l'avaluació permet la comprovació del nivell dels resultats del centre.
12. Grau en què l'avaluació permet l'establiment de plans de millora. (Metaavaluació)
13. Grau en què l'avaluació permet descobrir els factors d'èxit.

1.3.- PROGRAMES D'EDUCACIÓ BILINGÜE o PLURILINGÜE AUTORITZATS PRÈVIAMENT AL CENTRE

1.4.- PROGRAMA PLURILINGÜE SOL-LICITATS PEL CENTRE.

Donada la situació de minorització en què es troba el valencià, el centre opta per aplicar el PPEV ja que és el que millor garanteix una competència equilibrada entre les dues llengües oficials. Amb el nou decret de plurilingüisme, optem per l'avançat 1, que enguany s'aplica a 3 anys, tot i que tenim interès de posar en marxa quan l'administració així ho facilite, el programa experimental.

2.- OBJECTIUS LINGÜÍSTICS

Educació Infantil DECRET 38/2008

Educació Primària DECRET 111/2007

DECRET 9/2017, de 27 de gener, del Consell, pel qual s'estableix el model lingüístic educatiu valencià i se'n regula l'aplicació als ensenyaments no universitaris de la Comunitat Valenciana. [2017/870]

Adaptació dels objectius

1.- Proporcionar als alumnes una competència plurilingüe que comprega el domini profund de les dues llengües cooficials, el domini funcional d'una llengua estrangera i el contacte enriquidor amb les llengües i cultures no curriculars però pròpies d'una part de l'alumnat.

2.- Convertir els alumnes en aprenents estratègics i autònoms de llengües, motivats per a aprendre'n durant tota la vida.

3.- Aconseguir que tots els alumnes desenvolupen la seua potencialitat màxima pel que fa al rendiment lingüístic i acadèmic, i aconseguisquen la plena integració escolar i social, independentment de la seua procedència geogràfica, del nivell sociocultural de les famílies, de les competències comunicatives i experiències culturals amb què arriben al centre, i de les seues aptituds i estil d'aprenentatge.

4.- Aconseguir que l'alumnat utilitze un llenguatge no sexista i no androcèntric. Superar tota mena d'estereotips i fomentar actituds crítiques davant continguts de risc que denigren les persones.

5.- Formació específica per a tot el claustre en el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'expressió escrita. Hem organitzat tres claustres pedagògics amb Enric Queralt.

3. ORGANITZACIÓ de l'educació plurilingüe

3.1.1. Cronograma de mínims del PPEV-Avançat 1. Educació Infantil (PPEV-Avançat 1)

Observacions: Als 3 anys: 2 sessions de 45' (=1,5 hores). Als 4 anys: 3 sessions de 45' (=2,25 hores). Als 5 anys: 4 sessions de 45' (=3 hores) --- (*Les hores s'expressen en decimals*)

3.1.2.- Cronograma de mínims del Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià. Educació Primària (PPEV).

Criteris per a establir la proporció de l'ús vehicular de les llengües del currículum:

"En establir la proporció de l'ús vehicular de les llengües ambientals del currículum des de la perspectiva del plurilingüisme additiu (...) s'ha d'intentar sempre proporcionar el màxim de temps vehicular possible a la llengua que té una presència menor en l'activitat social, és a dir, la llengua minoritzada." (V. Pascual).

Les competències lingüístiques del professorat.

Els resultats de les avaluacions. (Són els que han de legitimar els itineraris escollits.)

Observacions:

1) Immersion lingüística. Donat el context de minorització en que es troba una de les llengües oficials (el valencià), s'emprendran mesures organitzatives i curriculars pròpies dels programes d'immersió lingüística. La llengua vehicular en infantil serà el valencià i s'introduirà l'ensenyament del castellà a partir de 1r. de primària.

2) Introducció de l'anglès: A partir dels 3 anys, s'introdueix l'aprenentatge de l'anglès com a llengua estrangera des d'un enfocament comunicatiu.

3) Presència i tractament d'altres llengües: Pel que fa a la resta de les llengües, l'enfocament plurilingüe apunta fonamentalment cap al desenvolupament d'un conjunt d'actituds positives cap les llengües i les comunitats lingüístiques. El punt de partida poden ser les llengües presents a l'aula.

Algunes orientacions:

-El mínim a exigir seria una correcta pronunciació dels noms de l'alumnat, la utilització de salutacions i acomiadaments en les llengües dels estudiants i en un entorn lingüístic ric a l'aula i a l'escola.

-També és possible aplicar projectes tipus "Euromania". Euromania és un mètode que té per objectiu el de construir el saber o el saber fer en el context de la intercomprensió de les llengües romàniques. Es desenvolupen les funcions lingüístiques (comprendre diverses llengües); les funcions metalingüístiques (domini del codi de la seva pròpia llengua mitjançant la comparació d'altres codis); les funcions cognitives (aprendre millor les àrees mitjançant les llengües i aprendre millor les llengües mitjançant les àrees).

-El projecte "El despertar de les llengües" (*En francès, "Éveil aux langues"*) també dóna perspectives interessants per incorporar els nens a la realitat pluricultural i plurilingüe que els envolta. <http://www.ub.edu/ice/portaling/seminari/seminari-pdf/14noguerol.pdf>

4) Marc iniciatives pedagògiques: una part del currículum de les àrees vehiculades en altres llengües curriculars, podrà impartir-se en valencià per a assegurar una competència igual en les dues llengües oficials. (Així com els projectes de caràcter transversal)

5) En la programació general anual s'inclouen les mesures que s'adoptarà en el centre en relació amb l'ensenyament de les llengües i el plurilingüisme, amb indicació explícita de la llengua base, valencià o castellà, del seu programa lingüístic, els objectius relacionats amb el plurilingüisme que es treballaran en el centre, la relació de les àrees, matèries o mòduls no lingüístics que s'ensenyaran en cada una de les llengües en cada nivell, així com la manera d'introduir l'anglès i altres llengües estrangeres com a llengües d'ensenyament en el centre i les mesures organitzatives que puguin disposar respecte d'això.

3.1.3.- Introducció de la lectoescriptura (PPEV)

El tractament sistemàtic de la lectoescriptura serà introduït inicialment en valencià i, posteriorment, a partir de 1r. de primària, en castellà donat que "*l'oportunitat de llegir i escriure, una vegada n'hagen après, serà molt més gran en castellà i els col·locarà en situacions lectoescriptores amb molta més freqüència en la vida diària...*" (V. Pascual). Les habilitats comunicatives (interacció, escolta, parla, lectura, escriptura, comprensió, interpretació i traducció) seran tractades de manera integrada. La competència d'un parlant en diverses llengües té una part comuna, formada per coneixements, capacitats, habilitats i estratègies relacionades amb la lectura i escriptura i amb l'aprenentatge dels continguts de les àrees no lingüístiques, que una vegada apreses en una de les llengües ja estan disponibles per a ser represes i reutilitzades en l'altra o les altres llengües del repertori personal. Les activitats han d'estar integrades dins d'unitats més complexes: projectes orals, de lectura i d'escriptura, tasques, seqüències... Pel que fa a la llengua estrangera, en primer lloc es desenvoluparà la competència oral. El tractament sistemàtic, comunicatiu i estratègic de la lectura i escriptura serà posterior i es partirà d'habilitats i estratègies ja apreses en les altres llengües del currículum.

3.2.- Actuacions generals i específiques en funció de la realitat lingüística dels alumnes

A- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Valencià L1. (Pas 9a/16)

Tractament específic del valencià com a llengua minoritzada: (V. Pascual)

-Compensar la falta de presència social amb l'ús vehicular i social prioritari dins de l'escola.

-Incloure la motivació i les actituds positives envers el coneixement i ús del valencià com un element essencial del currículum.

-Promoure la interacció en valencià entre l'alumnat.

- Crear en el centre contextos d'ús prioritari del valencià.
- Establir mitjans per a passar dels usos lingüístics col·loquials informals als orals/escrits formals.
- Aprofitar els elements propis del nostre entorn per a fer-ne un element bàsic del currículum del valencià.
- Promoure la fluïdesa en l'expressió oral, de productes culturals, i la presència de l'oci infantil.
- Fer-ne un instrument per a la investigació i l'anàlisi.
- Utilitzar de forma habitual per al seu aprenentatge les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- (...)

Enfocament plurilingüe:

Un plantejament global de l'ensenyament i ús vehicular de totes les llengües exigirà enfocaments plurilingües en línia amb la proposta del Consell d'Europa a través del Marc europeu comú de referència per a les llengües, especialment els enfocaments plurilingües integrats: *el Tractament Integrat de les Llengües (TIL)* i *El Tractament Integrat de les Llengües i els Continguts de les àrees no lingüístiques (TILC)*.

Tractament integrat de llengües i tractament integrat de llengua i contingut:

L'aprenentatge lingüístic dels alumnes és competència de totes les àrees ja que la llengua és l'instrument comú a través del qual es vehiculen els continguts de totes les àrees. Alguns dels elements sobre els quals el professorat de les ANL haurà de prendre decisions són:

- Principals objectius lingüístics de les ANL. (Àrees No Lingüístiques)
- Principals continguts que es poden treballar en les ANL. (les habilitats de comprensió i d'expressió oral i escrita)
- Nivell de llengua utilitzat pel professorat
- Continguts actitudinals que s'han de treballar a les ANL
- Tipus d'activitats que afavoreixen el desenvolupament de la competència lingüística en les ANL.
- Criteris d'avaluació que calen introduir en les ANL que contemplem aspectes lingüístics.

Continguts de llengua que s'han de treballar en les ANL. (*Vicent Pascual*)

Gèneres de text:

- Orals: debat, exposició a l'aula, desenvolupament d'un tema, posada en comú...
- Escrits: treball monogràfic, unitat, mural, entrada d'una enciclopèdia...

Tipus de discurs:

- Parla col·laborativa; narració d'un fet històric; descripció d'una eina, d'un moble, d'un monument o d'un mineral; instruccions; explicació d'un fenomen; argumentació d'un punt de vista...

Habilitats de lectura i escriptura:

- De lectura: Identificar el tema, les idees principals i els detalls; utilitzar els coneixements sobre els gèneres i els tipus de text per a comprendre; diferenciar fets i opinions; integrar la informació de suport visual (mapes, gràfics, fotos...) amb el text verbal; valorar la qualitat de les idees del text; jutjar el propòsit de l'autor/a i les conclusions; etc.
- D'escriptura: planificar, documentar-se, elaborar un esborrany i revisar-lo; desenvolupar les idees principals i continguts d'acord amb el propòsit i el destinatari; organitzar el text de manera que tinga una introducció atractiva, un desenvolupament lògic i efectiu de les idees, i una conclusió satisfactòria; incorporar elements visuals i sonors; incorporar al text informació d'altri mitjançant cites, paràfrasis o resums...

Llenguatge:

·Aspectes lèxics, gramaticals i ortogràfics propis del llenguatge de les àrees.

Altres llenguatges:

·Tipogràfics: tipografia i compaginació, gràfics, mapes, diagrames, plànols, dibuixos...

·Multimèdia: hipertext, animació, música,...

Processament de la informació:

·Estratègies: localitzar informació, seleccionar-la, valorar-la, organitzar-la, reelaborar-la i comunicar-la.

·Recursos: Biblioteca, internet, documents multimèdia...

Tècniques de treball i estudi:

·Prendre nota, fer esquemes i mapes semàntics, fer preguntes, demanar aclariments, participar en el treball de grup, preparar una exposició o debat, etc.

B- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Castellà L2

Altres actuacions del centre:

D'acord amb el plantejament del TILC, sistematitzem i planifiquem els continguts metalingüístics bàsics de primària des de la L1 i en secundària des de L2. Fem transferència d'aprenentatges per tal que no hi haja duplicitats i que els alumnes puguin veure les interaccions lingüístiques i el grau d'intercomprensió de L1 i L2.

C- Tractament metodològic de les llengües vehiculars: Anglès

Altres actuacions del centre:

Incorporació de l'ús vehicular en llengua estrangera.

L'ideal és una incorporació primerenca mitjançant el seu ús vehicular amb una metodologia AICLE (*Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres*) i un temps suficient de l'horari escolar.

AICLE és CLIL (*Content and Language Integrated Learning*) en anglès i EMILE (*Enseignement de Matières par Intégration d'une Langue*) en francès "fa referència a situacions en les que àrees o parts d'àrees s'ensenyen a través de la llengua estrangera amb un doble objectiu:

l'aprenentatge de continguts i l'aprenentatge simultani de la llengua estrangera" (Marsh 1994).

L'èmfasi no és en l'ensenyament de la llengua, sinó en l'ús de la llengua estrangera com a mitjà de comunicació. D'aquesta manera, l'aprenentatge d'una llengua estrangera és motivador per als aprenents perquè la llengua es converteix en una eina per aconseguir informació. AICLE, a més, genera una actitud positiva envers els parlants d'una llengua estrangera i la seva cultura.

Es procurarà que els continguts que s'hi treballen tinguin el grau d'exigència cognitiva i de contextualització necessaris per a ser adquirits a partir de la competència parcial que tenen els i les alumnes (V. Pascual).

Algunes claus: (Pilar Pérez i Vicent Roig)

·En el temps destinat a l'anglès, comunicar-se sempre en anglès.

·Crear contextos en els quals la llengua s'usa significativament. (Amb contextos significatius, informació extralingüística i oportunitats de dialogar, crearem les condicions per a que els xiquets i xiquetes utilitzen de manera significativa la llengua que desconeixen i que estan aprenent. A l'educació infantil, les rutines juguen un paper essencial en l'aprenentatge per diverses raons, especialment perquè donen seguretat, creen situacions predecibles que poden anticipar...)

·Garantir la comprensió, assegurant el coneixement per part de l'alumnat de la situació de comunicació.

·Mantenir l'atenció per a que l'alumnat s'implique emocionalment en l'aprenentatge.

·Fer ús de les possibilitats que ofereixen les TIC.

·Estendre l'ús de la llengua estrangera.

3.3. TRACTAMENT INTEGRAT DE LLENGÜES. IMPLICACIONS METODOLÒGIQUES

Altres actuacions del centre:

L'escola ha de posar les bases d'una competència plurilingüe, creant contextos en què es desenvolupe la competència comunicativa en les dues llengües oficials a través d'un tractament integrat. La integració de llengües exigeix una actuació coordinada del professorat, que tinga en compte:

- o Els diversos aspectes diferenciats però complementaris.
- o La decisió sobre l'ús vehicular de cada llengua.
- o Un enfocament comunicatiu comú per a totes les llengües.
- o Un tractament metodològic diferenciat que contemple les característiques específiques de cada llengua
- o L'acollida i el tractament lingüístic específic necessaris per a la incorporació de l'alumnat nouvingut, que pot ingressar en l'escola sense conèixer cap de les dues llengües cooficials.

Caldrà dissenyar les accions compensadores convenientes per a l'aprenentatge de la llengua o les llengües amb menys possibilitats de ser apreses, a causa de la seua menor presència en el context immediat.

Alguns aspectes essencials de la metodologia són:

- Treballar les habilitats receptives (comprensió) prèviament a les productives (expressió). Les habilitats d'escoltar i de llegir seran anteriors a les de parlar i les d'escriure.
- Fer servir suport gestual i visual (imatges, fotografies...) per reforçar el missatge i el significat dels conceptes sense necessitat de recórrer a la traducció.
- Utilitzar recursos diferents per a cada llengua. Cançons, contes, imatges... seran diferents en cadascun dels idiomes.
- Fomentar la participació activa de l'alumnat en les activitats lingüístiques des del primer moment.
- Considerar i valorar els interessos i les necessitats comunicatives de l'alumnat, per tal de planificar la intervenció didàctica.
- Partir d'activitats tancades, repetitives i molt dirigides al principi, per facilitar la participació de l'alumnat i la predicció de les seues respostes, i tornar-se progressivament més exigents.
- Afavorir les interaccions entre l'alumnat i també entre l'alumne i el professor, de forma que es produïsquen diferents intercanvis verbals en la llengua que s'aprén.
- Realitzar activitats de grup i individuals.
- En la nova llengua, treballar els continguts lingüístics a partir d'elements de coneixements del món ja treballats en la L1 i/o la L2.

3.4.- Recursos de l'escola per a l'Aplicació del Programa

Recursos humans:

- Professorat competent en les llengües que imparteix.
- Professorat de suport, especialment necessari en contextos d'immersió i/o amb una proporció elevada d'alumnat immigrant.
- Recursos humans suplementaris
- Un equip directiu amb capacitat per a liderar el projecte

Recursos materials:

- Materials curriculars elaborats des de la perspectiva de l'educació plurilingüe
- Recursos materials suplementaris

Acords establerts:

Una organització dels recursos que tinga en compte:

- La designació del coordinador o coordinadora lingüístic.
- La creació d'una aula d'adaptació lingüística emmarca en un Pla d'Acollida de l'alumnat nouvingut.
- El Pla de suport per a facilitar una atenció més individualitzada a les aules i donar resposta a les necessitats

- L'elaboració d'un currículum diversificat que done resposta a les necessitats individuals.
- L'establiment d'un pla de dotació i reposició de recursos amb assignació pressupostària anual.
- El foment entre les famílies del "voluntariat"

3.5.- La formació dels mestres

Les accions formatives han de facilitar al professorat: (Vicent Pascual)

- Competència elevada en la llengua o les llengües que ensenya.
- Una progressiva competència plurilingüe, com a element necessari per a col·laborar en la construcció d'una competència plurilingüe per part dels alumnes
- El coneixement i la pràctica en enfocaments didàctics plurilingües.
- La capacitat per a col·laborar en la planificació, aplicació i avaluació d'un programa plurilingüe

Continguts suggerits:

- Formació lingüística en valencià, anglés, francès
 - Formació en enfocaments didàctics plurilingües
 - Formació en planificació, aplicació i avaluació de programes plurilingües
 - Formació en aplicació de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació a l'aula
- El centre promourà l'assistència en les accions formatives i de seguiment organitzades per les UEMs (Unitat d'Educació Multilingüe)

3.6. Altres accions per a millorar l'aplicació del programa

Plans que aporten valor a l'ensenyament-aprenentatge de llengües.

- Pla TIC, Pla de Foment de la Lectura, Pla d'acollida d'alumnat, Pla de suport, Pla/mesures de millora, Pla de gestió de recursos, Pla d'activitats complementàries i extraescolars...

4.- Criteris i procediments per a la implantació del PLC

4.1.- Calendari

Aplicació del PLC: l'educació plurilingüe exigeix un plantejament global, organitzatiu, metodològic i avaluatiu que implica tots els cicles i etapes, i la totalitat del professorat del centre. Aquest plantejament global és el que permet:

- Una coordinació vertical que establisca una continuïtat de continguts i metodologies al llarg dels cicles i les etapes impartits per professores i professors diversos.
- Una coordinació horitzontal que harmonitze l'ensenyament i ús vehicular de les llengües impartides simultàniament als mateixos alumnes per professores i professors diversos.
- Una organització flexible de l'alumnat, que trenque la unitat indissoluble classe-docent, i que permeta afrontar el tractament de la diversitat des de perspectives noves.

5.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Veure criteris d'avaluació --punt 1.2

Indicadors de qualitat:

- Indicadors de qualitat del context, de l'organització de la diversitat de l'alumnat, l'organització de la diversitat de llengües, la implantació del programa, el tractament didàctic de l'ensenyament i ús vehicular de les llengües, la participació de les famílies, i l'avaluació.

6.- NORMATIVA I REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES. NORMATIVA RELACIONADA:

- Decret 127/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula el plurilingüisme ...

PASCUAL GRANELL, Vicent. L'escola valenciana: Un model d'educació plurilingüe i intercultural per al sistema educatiu valencià.

PASCUAL GRANELL, Vicent. El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe per al sistema educatiu valencià. València: Generalitat Valenciana -

- Conselleria de Cultura, Educació i Esport, 2006. (Suport a l'ensenyament en valencià; 15). ISBN 84-482-41444
- GUASCH, O. (2010) El tractament integrat de les llengües, Graó.
- MEHISTO, MARSH, FRIGOLS (2008) Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education, MacMillan
- RUIZ DE ZÁROBE, SIERRA, GALLARDO DEL PUERTO (eds.) (2011) Content and Foreign Language Integrated Learning, Peter Lang
- MIQUEL VIVES MADRIGAL Doctor en Ciències de l'Educació, Inspector d'Educació: Avaluació del desenvolupament del projecte lingüístic de centre
- ESCOLA VALENCIANA. Comissió Educació. Guia plurilingüe
- Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar. Language Teacher Education. Marc de referència per a formació en llengua estrangera del professorat.
- PEREZ ESTEVE, PILAR i ROIG ESTRUCH, VICENT: ¿Enseñar inglés o enseñar en inglés? Factores que inciden en la eficacia de la enseñanza y aprendizaje del inglés en Educación Infantil.
- NOGUEROL, ARTUR "Obrint camins per a la recerca en la diversitat lingüística i cultural"
- Pérez Esteve, P. i Roig Estruch, V. *Enseñar y aprender inglés en educación infantil y primaria. Volum 1*. Ed. Cuadernos de Educación. Barcelona, 2004
- WEBS: UEM de la UJI (Castelló), UEM de la UA (Alacant)
- Xarxa de centres Educatius Valencians de Qualitat, Escola Valenciana